

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Knosalę na 32. posiedzeniu Senatu w dniu 7 maja 2009 r.

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Macieja Nowickiego

Docierają do mnie sygnały od przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, w których akcentuje się problemy powstające na gruncie stosowania procedur administracyjnych związanych z ochroną środowiska. To właśnie te procedury, zapisane w obowiązujących przepisach prawa, stanowią w ocenie przedstawicieli samorządów lokalnych jedną z istotniejszych przeszkód w sprawnym przygotowywaniu atrakcyjnych terenów pod inwestycje, a tym samym w efektywnym pozyskiwaniu inwestorów. W tym miejscu wskazywana jest między innymi uchwalona niedawno ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU z 2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Uchwalenie tego aktu było konsekwencją dostosowania polskiego prawa do wymogów dyrektywy 2003/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udziału społeczeństwa w odniesieniu do sporządzenia niektórych planów i programów w zakresie środowiska, która z kolei na poziomie wspólnotowym realizuje postanowienia konwencji z Aarhus. Wymienione dokumenty akcentują doniosłość zagwarantowania prawa udziału społeczeństwa w sprawach środowiskowych w celu przyczyniania się do ochrony prawa do życia w środowisku, które jest odpowiednie dla zdrowia i ogólnego dobra. Zasadne w tym miejscu wydaje się jednak przeanalizowanie sytuacji także pod kątem postulatów zgłaszanych przez stronę samorządową, na której w dużej mierze spoczywa ciężar wykonania tych przepisów.

Procedury związane z zapewnieniem odpowiedniego stopnia ochrony środowiska oraz umożliwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji są w ocenie samorządowców szczególnie uciążliwe przy pracach nad przyjęciem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nierzadko mają kluczowe znaczenie dla potencjalnych inwestorów. W tym miejscu zwraca się uwagę na dwa dokumenty bezpośrednio związane z procedurą uchwalenia planu, to jest na ocenę oddziaływania na środowisko oraz prognozę oddziaływania na środowisko. Na organie opracowującym projekt dokumentu (planu zagospodarowania przestrzennego) spoczywa przede wszystkim obowiązek uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Właściwe organy uzgadniające mają na tę czynność trzydzieści dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie. Następnie organ opracowujący projekt planu zagospodarowania przestrzennego poddaje ów dokument, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, dalszemu opiniowaniu przez właściwe organy. Organy te wydają kolejną opinię w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Jednocześnie, w związku z przyjęciem projektu planu zagospodarowania, organ powinien przeprowadzić strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Ponadto organ opracowujący projekt dokumentu (planu zagospodarowania przestrzennego) musi mieć na względzie przepisy działu III ustawy „Udział społeczeństwa w ochronie środowiska”, które gwarantują każdemu prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym, zgodnie z brzmieniem ustawy, udziału społeczeństwa. W szczególności dotyczy to procedur podejmowania decyzji oraz opracowywania dokumentów. Co do zasady ustawa przewiduje dwudziestojednodniowy termin składania uwag i wniosków związanych z powyższymi dokumentami.

Opisany stan faktyczny jest w ocenie strony samorządowej przykładem nieuzasadnionej biurokratyzacji, przejawiającej się w znacznym wydłużeniu procedury oraz w konieczności dokonywania wielokrotnych uzgodnień z innymi organami na poszczególnych etapach postępowania, co generuje dodatkowe koszty. Dlatego też uprzejmie proszę Pana Ministra o ocenę obowiązującej ustawy pod kątem możliwości wprowadzenia prostych i jasnych rozwiązań do obowiązujących procedur, jednakże, co oczywiste, bez uszczerbku dla spełnienia norm zapisanych w prawie wspólnotowym.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala